

Màster Universitari

**Formació del Professorat
d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat**

FACULTAT D'EDUCACIÓ, TRADUCCIÓ I CIÈNCIES HUMANES

UVIC | UVIC-UCC

**EL PÒDCAST A SECUNDÀRIA COM A EINA DIDÀCTICA EN
L'APRENTATGE DE LA LLENGUA CATALANA**

TREBALL DE FINAL DE MÀSTER UNIVERSITARI EN FORMACIÓ DEL
PROFESSORAT
D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA I
BATXILLERAT, FORMACIÓ PROFESSIONAL I
ENSENYAMENTS D'IDIOMES

Especialitat Llengua i Literatura Catalana i Castellana

Treball Final de Màster
Curs 2022-2023

Alba Mestre Serra

Sota la direcció de: Llorenç Comajoan-Colomé

Curs 2022-2023

Departament de Filologia i Didàctica de la Llengua i la Literatura
Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes UVIC – UCC Vic

Resum

Aquest treball examina el potencial del pòdcast com a eina per promoure l'aprenentatge oral i escrit de la llengua en el context d'educació secundària. La metodologia utilitzada és de caràcter mixt, amb enquestes quantitatives administrades als estudiants i entrevistes qualitatives realitzades als professors d'un institut públic de l'Alt Empordà que han implementat el projecte de pòdcast a l'aula. Els resultats mostren que el pòdcast té potencial per millorar les habilitats lingüístiques dels estudiants, així com introduir continguts interdisciplinaris d'altres matèries. També es conclou que, en bona part dels casos, afecta positivament en el rendiment i la motivació de l'alumnat. Tanmateix, és important tenir en compte que alguns estudiants poden necessitar suport addicional per desenvolupar les competències digitals necessàries pel projecte.

Mots clau: pòdcast, secundària, oral, escrit, motivació, interdisciplinari.

Abstract

This study examines the potential of podcast as a tool to promote oral and written language learning in the context of secondary education. The methodology used is of a mixed nature, with quantitative surveys administered to students and qualitative interviews conducted with teachers from a public secondary school in Alt Empordà who have implemented the podcast project in the classroom. The results suggest that the podcast has the potential to improve students' language skills, as well as introduce interdisciplinary content from other subjects. It is also concluded that, in most cases, it has a positive effect on student performance and motivation. However, it is important to note that some students may need additional support to develop the digital skills required by the project.

Key words: podcast, secondary, oral, written, motivational, interdisciplinary.

Índex

1. Introducció.....	4
2. Fonamentació teòrica.....	5
2.1. L'antecedent més directe: l'ús de la ràdio en didàctica de la llengua.....	5
2.2. El pòdcast com a metodologia didàctica	6
3. Metodologia de la recerca	11
3.1. Metodologia general.....	11
3.2. Participants	11
3.3. Eines de recollida de dades.....	13
3.4. Procés de recollida de dades	15
3.5. Anàlisi de dades	16
4. Resultats de l'estudi	17
4.1. Resultats dels qüestionaris	17
4.2. Resultats de les entrevistes	20
5. Discussió de resultats	23
5.1. L'aplicació del pòdcast en l'ensenyament de la llengua oral i escrita	23
5.2. El pòdcast com a element motivador per l'aprenentatge.....	25
5.3. El treball amb altres matèries.....	27
6. Conclusions.....	29
7. Bibliografia	31
8. Annexos.....	34

1. Introducció

Els adolescents fan un ús important d'internet i de les noves tecnologies en el seu temps d'oci. De fet, segons un informe d'UNICEF (2021) un 49,6% dels nois i noies d'entre 11 i 18 anys fan ús d'internet més de 5 hores al dia durant els caps de setmana. D'altra banda, l'emissió de continguts a través del pòdcast ha esdevingut un mitjà popular en els darrers anys, atès que en l'informe anual de l'Associació Catalana de Ràdio (2022) es revela que el 2021 l'audiència de pòdcast va augmentar un 69% a Catalunya respecte a l'any anterior. A més, els menors de 25 anys representen el 35% dels oients, fet que indica que les noves generacions estan adoptant les noves tecnologies d'una manera més àmplia. Per la qual cosa, veient l'efecte que aquestes eines tenen en els més joves, sembla interessant investigar quin és l'impacte que pot tenir el pòdcast en la motivació i en l'aprenentatge de la llengua catalana en els alumnes de secundària.

Així mateix, la meua curta experiència com a docent em guia a pensar que la creació de projectes que puguin integrar les dimensions de la llengua de forma holística –com és el cas del programa de ràdio o del curtmetratge– resulten engrescadores i són útils perquè es produeixi un aprenentatge significatiu de l'alumnat. Per la qual cosa, cal pensar que el pòdcast, encara que és més recent i el seu ús en didàctica de la llengua ha estat poc estudiat, també pot ser útil com a eina en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Alguns centres de secundària catalans ja han iniciat projectes de pòdcast, que es troben en ple funcionament, com és el cas que s'estudiarà. Tot i les diferències entre el programa de ràdio i el pòdcast, hi ha nombroses evidències, com s'exposarà a més endavant, sobre com el primer afavoreix la motivació de l'alumnat per la llengua i, com a conseqüència, s'obtenen millors resultats en les competències lingüístiques. Per aquesta raó, tenint en compte que el pòdcast incorpora l'element de la novetat i la implicació directa de les TIC seria possible aconseguir evidències positives de la seva aplicació didàctica a través de la informació proporcionada per docents i alumnes dels centres de secundària.

Així doncs, tenint en compte el que s'ha exposat anteriorment, en aquest article ens centrem en la creació del pòdcast com a estratègia d'ensenyament-aprenentatge de la llengua oral i escrita i els objectius principals del treball són els següents:

1. Conèixer l'aplicació del pòdcast com a eina per a la didàctica oral i escrita de la llengua catalana.
2. Detectar si el pòdcast és un element motivador per a l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
3. Descobrir les aplicacions del pòdcast de forma conjunta amb matèries que no són les pròpies de l'àmbit lingüístic.

2. Fonamentació teòrica

D'entre els diferents tipus d'investigacions presentats per Ortiz (2019) en aquest treball es proposa fer una investigació centrada en enfocaments o metodologies per a l'aprenentatge de la llengua.

2.1. L'antecedent directe: l'ús de la ràdio en didàctica de la llengua

Primerament, com que la fonamentació teòrica del pòdcast en didàctica de la llengua encara és minsa, s'ha optat per revisar la bibliografia corresponent a la ràdio com a eina pedagògica en aprenentatge de la llengua. Certament, la ràdio i el pòdcast tenen diferències importants com poden ser el format de retransmissió, el tipus d'edició que es duu a terme, les diferències entre la figura del locutor i del conductor d'un pòdcast, etc. No obstant això, en ambdós casos es tracta de sistemes de retransmissió sonora que requereixen una preparació prèvia per part dels seus creadors: la planificació i elaboració d'un guió escrit en un registre adequat pensant en el públic, la correcció d'aquest escrit i el treball de l'expressió oral. Per aquests motius, s'han considerat rellevants les evidències de la ràdio com a eina pedagògica.

Així doncs, podem trobar evidències prèvies de l'ús de la ràdio per a l'assoliment de competències lingüístiques. De fet, Baltar et al. (2009) en una anàlisi de la implementació de ràdio escolar en una escola pública de Brasil, observen que la ràdio

no només funciona com a estratègia per millorar l'ensenyament de la llengua –en el seu cas la portuguesa–, sinó que permet promoure la interacció socio-discursiva a les comunitats escolars i desenvolupar en els estudiants diverses competències, no només lingüístiques.

També Felipe i Castells (2021) en el seu article realitzen una investigació per examinar si els alumnes milloren en expressió oral i escrita a partir de la percepció de diferents docents de primària i secundària que han realitzat propostes radiofòniques en llengua catalana. Segons les conclusions del seu estudi, dues tercers parts dels docents aprecien millores en l'expressió oral dels alumnes, tot i que l'expressió escrita només millora en alguns casos. A més, en l'estudi destaquen millores en la cooperació entre alumnes i la seva capacitat de ser més autònoms, fet que també concorda amb les conclusions a les quals arriben Melgarejo i Rodríguez (2013). Com a contrapunt, aquestes darreres autores també apunten sobre la importància de l'aparició del pòdcast, ja que aquest ha obert la possibilitat per a qualsevol usuari de crear continguts propis emesos a través d'Internet, actualitzant la fórmula radiofònica i fent que sigui un mitjà accessible i econòmicament viable per a l'educació, sense requerir grans desplegaments tecnològics.

2.2. El pòdcast com a eina didàctica

Mendoza i Cantero (2003) afirmen que el principal objectiu de la didàctica de la llengua i de la literatura ha de ser l'adquisició de competències comunicatives com l'adequació al context o la regulació del discurs. Competències que és possible obtenir gràcies a l'elaboració del pòdcast, que té com a finalitat última ser escoltat per un receptor al qual s'ha d'adequar el discurs en un registre concret.

El pòdcast permet aprofitar les tecnologies a l'aula com a recurs per a l'aprenentatge, atès que la creació d'un pòdcast implica l'aprenentatge de tècniques de gravació, edició i difusió en línia mitjançant dispositius amb connexió a internet, fet que concorda amb el que suggereix Ortiz (2019) sobre la importància de la implementació de les TIC a l'aula. Aquesta integració de tecnologia permet als estudiants interactuar de manera activa amb el contingut, fomentar la seva creativitat i facilitar la col·laboració en

l'aprenentatge. Tot i això, Gómez (2019) assenyala que la innovació centrada en metodologies, moltes vegades, fins i tot se separa d'aquella centrada en les TIC, perquè les xarxes socials i internet han canviat les formes d'interrelacionar-nos i, per tant, la creació digital hauria de ser part activa de l'aprenentatge de l'aula. D'aquesta manera, es reforça la idea que el pòdcast pot ser una eina útil per a treballar a l'aula de llengua i literatura que actualitza l'antiga fórmula radiofònica, atès que, a diferència de la ràdio, el pòdcast no està pensat per ser escoltat només en directe, sinó que permet que l'oient pugui accedir on i quan vulgui al contingut d'àudio i així pugui arribar a un major nombre de persones. No obstant això, el pòdcast no és només una nova manera de distribuir enregistraments d'àudio, sinó que també permet la interacció mitjançant comentaris entre oients i creadors de contingut, i això potencia un *feedback* i una xarxa comunicativa que pot generar dinàmiques propícies per l'aprenentatge.

A més, tot i que els alumnes de vegades són considerats nadius digitals, com assenyala Oralia de Dios (2013), pel fet d'haver crescut en un món on Internet sempre ha estat part de les seves vides, altres autors discrepen amb aquesta afirmació. De fet, en un estudi que avaluava les habilitats transmèdia d'adolescents de l'estat espanyol (Masanet, 2019) es va concloure que si bé els joves tenen certes habilitats transmèdia, no tots les tenen en el mateix àmbit —alguns han desenvolupat habilitats en gestió de xarxes, altres en edició de vídeo, etc.— ni en el mateix grau i, per això, seria més correcte parlar d'aprenents digitals. En qualsevol cas, és crucial no només aprofitar les habilitats que han adquirit els joves en l'ús de les noves tecnologies, sinó també potenciar-ne el seu aprenentatge i destacar que poden usar-se en processos d'ensenyament-aprenentatge. En aquest sentit, Solano (2021) assenyala el pòdcast com una eina clau per a la pràctica de l'expressió oral a l'aula, ja que contribueix al desenvolupament de la competència comunicativa dels estudiants. El pòdcast permet als alumnes expressar-se oralment de manera autònoma i creativa, millorant les seves habilitats d'expressió oral i la seva capacitat d'organitzar i estructurar el contingut del seu discurs.

Si bé ja hi havia metodologies didàctiques que feien ús de sistemes d'àudio en el passat, el principal avantatge del pòdcast rau en la possibilitat de descarregar continguts en dispositius electrònics, la qual cosa en facilita el consum i l'enriquiment en el procés

d'aprenentatge, ja que permet la interacció i la construcció d'una comunitat al seu voltant (Bennington, 2007). Així doncs, tot i la manca d'estudis sobre aquesta eina com a recurs didàctic a secundària, és important analitzar els casos pràctics existents per veure'n la seva eficàcia. Primer observarem els casos d'ús del pòdcast en llengua estrangera i, posteriorment, analitzarem les evidències en primeres llengües, cronològicament. Finalment, revisarem els casos en què s'ha utilitzat el pòdcast per treballar diferents matèries de forma transversal.

Tot i que el pòdcast com a motor d'aprenentatge de la llengua oral i escrita és encara molt recent, Bustari et al. (2017) en un estudi van investigar si l'ús de pòdcasts podria millorar significativament les habilitats orals dels estudiants en llengua anglesa. Es va seleccionar una mostra de 30 estudiants d'una classe per a aquest estudi, que va utilitzar proves de pretest i posttest en forma d'avaluació oral. Les dades obtingudes es van analitzar mitjançant estadístiques i els resultats van mostrar una millora significativa en el rendiment de les habilitats de parla dels estudiants després de l'ús dels pòdcasts.

Per la seva banda, Jiménez i Francisco (2022) exposen la capacitat que pot tenir aquesta eina per fer valdre la creació de pòdcasts a primària i a secundària amb la finalitat de ser un recurs didàctic en llengua estrangera. Aquests autors exposen els passos per a la creació d'un pòdcast i quines característiques han de tenir en compte els alumnes i professors, com poden ser la duració o el registre de la llengua. Finalment, citen diferents propostes didàctiques (com entrevistes o reportatges) i la importància d'avaluar aquests pòdcasts de forma competencial. A més, animen els docents a portar a terme aquestes propostes a l'aula, en qualsevol nivell de primària o secundària, ja que els alumnes no només milloren en competències lingüístiques i digitals, sinó que són motivadores i els donen autonomia personal, confiança i els permeten desenvolupar el seu pensament crític.

En el cas de l'aprenentatge de primeres llengües, Yoestara & Putri (2019) van fer un estudi teòric amb l'objectiu d'observar els impactes de l'ús del pòdcast en la millora del rendiment en llengua oral en anglès. En el seu treball recullen la informació de diversos articles i estudis previs per tal de determinar si l'ús del pòdcast ha estat útil per la millora

d'aquesta competència. Gràcies a això, conclouen que les TIC i en concret el pòdcast, permeten millorar el rendiment de l'alumnat en aquesta àrea.

D'altra banda, una investigació veneçolana de caràcter descriptiu (no experimental) duta a terme a través d'enquestes a 24 docents per Loja-Gutama et al. (2020) tenia la finalitat d'investigar si era possible la implementació del pòdcast com a estratègia didàctica en l'ensenyament de l'expressió en llengua. Els resultats obtinguts revelen que, si bé el pòdcast brinda moltes possibilitats per a treballar l'expressió oral i escrita i és una eina que pot resultar motivadora per l'alumnat, la meitat dels docents no utilitzen de manera permanent les TIC a la seva aula de classe i la implementació del pòdcast també involucraria una formació prèvia per part dels docents. Aquest estudi, doncs, mostra un dels possibles hàndicaps a l'hora de treballar amb aquesta eina.

També en el marc de la classe de primera llengua Jiménez i Francisco (2022) exposen que el pòdcast permet fer particip l'alumnat del seu propi procés d'ensenyament aprenentatge i, a més, confereix una experiència enriquidora respecte a l'ús de noves tecnologies.

D'altra banda, també caldria posar en relleu que l'ús del pòdcast pot ser útil per treballar matèries que no són pròpiament lingüístiques, però que permeten desenvolupar les competències comunicatives oral i escrita. Polonyi (2021) exposa la possibilitat d'utilitzar aquesta eina en l'aprenentatge d'Història a secundària. En el seu llibre planteja activitats fonamentades en l'Aprenentatge Basat en Projectes (ABP) en el que els alumnes han de crear un pòdcast d'aproximadament deu minuts, explicant un fet històric. A través d'aquest projecte els alumnes poden explotar les competències lingüístiques amb l'elaboració del guió escrit i dels resums corresponents, a més de treballar l'expressió oral a posteriori. Tot i això, l'autor també alerta d'un fet concret: cal plantejar-se les limitacions d'aquest tipus de projectes, atès que els docents necessiten tenir certa experiència en mitjans audiovisuals o sonors, no només en la seva pròpia matèria i això pot requerir una formació prèvia a l'hora de dur-los a terme. De la mateixa manera, en relació amb la interdisciplinarietat a secundària, Ramón i Zavala (2017), analitzant estudis, com el de Chacón i Alcedo (2012), identifiquen en els seus resultats

que aquest tipus de projectes en què es produeix una interacció entre matèries i, a més, hi ha una cooperació entre estudiants, afavoreixen una bona assimilació del contingut.

Encara que aquest tipus de pràctiques són encara molt primerenques en les aules de secundària, sí que hi ha algunes evidències en aules de cursos superiors que demostren la possibilitat d'elaborar un projecte de pòdcast que pogués integrar la matèria de llengua conjuntament amb d'altres. Aquest és el cas d'un treball realitzat a la Universitat Francisco de Vitoria, en la qual es va dur a terme un projecte docent d'Aprenentatge Basat en Projectes incorporant el pòdcast a les aules del grau universitari de Publicitat. El projecte es va desplegar en el marc de l'assignatura d'Història de la Publicitat i els resultats de l'estudi, segons Rincón (2022), es va concloure que l'ús del pòdcast no només permet treballar en la millora de les capacitats comunicatives de l'alumnat, sinó que també contribueix a una millor adquisició de les competències específiques de la matèria d'Història.

També González et al. (2022) analitzen una experiència amb 30 alumnes de segon curs d'ESO de la Comunitat de Madrid acompanyats en un PMAR (Programa de Millora de l'Aprenentatge i del Rendiment). L'estudi té l'objectiu d'observar si a través d'un projecte centrat en el pòdcast sobre l'edat mitjana hi ha una millora en la comprensió i expressió oral i escrita de l'alumnat en l'àmbit sociolingüístic (Llengua i Literatura Castellana i Geografia i Història) i uns millors resultats de comprensió del contingut respecte cursos anteriors. Els resultats demostren que, a banda d'una major motivació de l'alumnat, els alumnes assoleixen els objectius marcats que tenien com a propòsit millorar l'exercici de l'expressió oral i escrita.

Així doncs, amb aquest marc teòric sobre l'ús del pòdcast en diferents contextos educatius i centrant-nos en els beneficis que ha tingut en didàctica de la llengua segons els estudis esmentats anteriorment aquest treball planteja les preguntes de recerca següents:

1. Quins avantatges té el pòdcast com a eina per a la millora de l'ensenyament dels sabers i competències de la llengua oral i escrita?

2. Quins efectes té el pòdcast en la motivació de l'alumnat a l'hora de treballar l'expressió oral i escrita?
3. És eficient treballar altres matèries conjuntament amb les d'àmbit lingüístic a través del pòdcast?

3. Metodologia de la recerca

3.1. Metodologia general

D'entre els diferents àmbits d'investigació en Didàctica de la Llengua i la Literatura que exposa Mendoza (2003) en aquest treball s'ha proposat fer una investigació centrada en metodologies per a l'ensenyament-aprenentatge de llengües i literatura. No es tracta d'un projecte d'intervenció a l'aula, sinó d'un treball basat en com es construeix el coneixement a partir del pòdcast mitjançant l'anàlisi d'experiències ja existents en aules de secundària.

Cal recordar que d'entre els objectius d'aquest treball hi ha la voluntat de conèixer l'aplicació del pòdcast com a eina per a la didàctica oral i escrita de la llengua. D'altra banda, però, es busca descobrir les aplicacions del pòdcast de forma conjunta amb matèries no pertanyents a l'àmbit lingüístic. Per la qual cosa, per obtenir aquesta informació, sembla adient recollir dades qualitatives del professorat que ha treballat amb projectes de pòdcast a l'aula.

Així mateix, també es persegueix l'objectiu de detectar si el pòdcast és motivador per a l'alumnat en el procés d'ensenyament-aprenentatge, per la qual cosa seria recomanable fer una recollida de dades de l'alumnat que pugui ser expressada en termes numèrics i, per tant, quantitativus. Per això, el treball seguirà una metodologia mixta en la recollida de dades.

3.2. Participants

En aquest estudi s'ha investigat l'impacte del projecte de pòdcast a l'aula que s'ha dut a terme en un institut públic d'una població costanera d'uns 5000 habitants de l'Alt

Empordà. Els subjectes han estat els alumnes i el professorat participant del projecte. S'han recollit les dades d'alumnes i professors per separat, ja que les eines de recollida eren diferents per a cada grup.

En primer lloc, els alumnes participants han estat estudiants de 3r curs d'Educació Secundària Obligatòria que han dut a terme el projecte cada divendres durant dues hores al llarg de tot el curs. En aquest projecte alguns alumnes han exercit el rol de locutors, editors o redactors. Els rols s'han anat canviant durant el curs perquè tots els estudiants poguessin exercir els diferents papers del projecte i treballassin les competències orals i escrites, així com la competència digital. En total s'han emès quatre programes per cada grup classe. Els programes estaven compostos per quatre seccions: el butlletí informatiu, amb el qual els alumnes aprenien a redactar i narrar notícies reals; l'entrevista, amb la qual els alumnes redactaven i feien entrevistes a diferents persones del municipi; la tertúlia, en la qual els alumnes debatien sobre temes d'actualitat i la secció musical, en la qual es comentaven biografies d'artistes i algunes novetats musicals. Al llarg de tot el projecte els alumnes han rebut retroaccions del professorat a través de diferents tasques. Al final de tot el projecte, han realitzat una coavaluació per grups i una autoavaluació, a més de rebre una retroacció final del professorat. Cada grup-classe, a més, ha avaluat un programa dels altres grups.

L'estudi ha estat pensat per ser realitzat als quatre grups classe que en total comprenen 91 alumnes. Tot i això, a causa de les absències de l'alumnat per motius de salut, els alumnes nouvinguts que assisteixen a l'aula d'acollida i els alumnes que assisteixen a l'aula de Suport intensiu d'escolarització inclusiva (SIEI), només s'ha pogut obtenir la informació requerida de 73 del total dels estudiants de 3r curs d'ESO. Les dades han estat a través dels ordinadors portàtils dels alumnes a l'aula durant la sessió setmanal dedicada al projecte.

És important assenyalar que l'institut de l'estudi és l'únic centre que ofereix estudis d'educació secundària a la població d'aquest municipi i l'entorn cultural i social de l'alumnat que assisteix al centre és variat, ja que també hi acudeixen alumnes d'altres poblacions amb característiques diferents de les del municipi del centre. Això no obstant, en general, els alumnes que acudeixen al centre tenen un nivell econòmic i

social mitjà i mitjà-baix i hi ha una diversitat cultural i ètnica que, evidentment, es reflecteix en els grups estudiats. Tot i això, els diferents grups classe són heterogenis i els alumnes que tenen un pla individualitzat (PI) es troben repartits en les diferents aules. De totes maneres, en l'obtenció dels resultats no es diferenciarà entre els estudiants dels diferents grups i es tractarà el total d'alumnes com un sol conjunt. Entre el total de l'alumnat hi haurà quatre alumnes amb dislèxia, dos alumnes amb TDA i dislèxia, un alumne amb TDAH, una alumna TEA i una alumna amb altes capacitats. També hi ha dos alumnes amb retard de l'aprenentatge i quatre alumnes nous dels quals, malauradament, no hem pogut obtenir les dades de tots ells.

D'altra banda, també s'han obtingut les dades de dos dels quatre professors que duen a terme el projecte de pòdcast a l'aula. S'ha elegit aquests docents, per una banda, per la disponibilitat a l'hora de fer les entrevistes i, per l'altra, perquè tenen més experiència que els altres en aquest projecte concret, atès que és el segon curs que el condueixen. Tota la informació requerida s'ha aconseguit de forma presencial al mateix centre.

3.3. Eines de recollida de dades

D'entre les diferents tècniques d'investigació que presenten Hernández-Sampieri et al. (2014), s'han utilitzat tècniques d'investigació qualitatives i quantitatives. Per una banda, s'han realitzat entrevistes estructurades i guiades als professors de secundària que han usat el pòdcast a l'aula i, per l'altra, qüestionaris als alumnes per conèixer el seu aprenentatge de llengua oral i escrita a través del pòdcast i el seu nivell de satisfacció i motivació amb l'ús d'aquesta eina a l'aula.

Primerament, pel disseny dels instruments de recollida de dades, cal tenir en compte que les entrevistes estructurades són aquelles en què l'entrevistador segueix unes preguntes específiques i es limita a buscar-ne la resposta, per la qual cosa, no s'han modificat les preguntes del guió inicial (annex 3) ni s'ha deixat que l'entrevistat respongués altres qüestions (Hernández-Sampieri, 2014, p. 403). A més, l'entrevista consta d'una estructura amb inici, cos i tancament. Primer de tot, a l'inici, per crear confiança amb l'entrevistat s'exposa el propòsit de l'entrevista i la confidencialitat. El cos de l'entrevista, en el qual s'inclouen les preguntes, està format per qüestions més

generals al principi i més concretes a mesura que avança. És a dir, s'ha preguntat primer, per exemple, quin era l'origen del projecte. Després, s'ha incidit en qüestions d'opinió, segons la classificació de Mertens (2010) (Hernández-Sampieri, 2014, p. 404), sobre les creences del professorat, com, per exemple, si la competència comunicativa dels alumnes ha millorat, a parer seu, amb l'ús del pòdcast. Al final de tot s'ha agraït participació i la dedicació del temps a l'entrevistat i se li ha preguntat si tenia altres dubtes (Hernández-Sampieri, 2014, p. 406). En tot moment s'ha procurat que les preguntes no fossin tendencioses per no induir a certes respostes. Els resultats d'aquestes entrevistes, que són de caràcter qualitatiu, s'han analitzat a través de la seva transcripció.

Segonament, s'han realitzat qüestionaris amb els quals s'han obtingut evidències quantitatives per conèixer la motivació i l'interès dels alumnes i, també, quina era la percepció de l'alumnat sobre el propi aprenentatge de la llengua.

L'eina de recollida creada (annex 2) té una estructura formada per una introducció inicial per informar els alumnes del propòsit del qüestionari, quin és el temps aproximat per completar-lo i la confidencialitat de les respostes. D'altra banda, el qüestionari creat consta de dos blocs d'afirmacions amb un enunciat que explica com s'han de contestar a les preguntes. El primer bloc està relacionat amb l'interès i la motivació de l'alumnat per la llengua i, el segon, està enfocat a conèixer si l'alumnat aprèn llengua, segons la seva percepció. En ambdós casos, seguint les indicacions d'Hernández-Sampieri (2014) es va utilitzar l'Escala de Likert. Per tant, davant d'afirmacions sobre la satisfacció de l'alumnat o sobre el seu aprenentatge, hi ha una escala d'opcions segons el seu grau d'acord per evitar la polarització de les respostes.

Com recomana Hernández-Sampieri (2014) les frases del qüestionari han estat elaborades pensant en el receptor, en aquest cas els alumnes de secundària i, per això, s'ha intentat evitar l'ús de tecnicismes o mots ambigus. També s'ha procurat usar frases curtes i concises sempre que ha estat possible. A més, s'ha evitat escriure cap de les afirmacions en negatiu per no crear confusió a l'enquestat. En el cas del disseny formal, s'ha decidit alternar els colors de cada fila de la graella de respostes per evitar que l'enquestat pogués errar intercanviant les respostes amb les de la fila superior o inferior.

3.4. Procés de recollida de dades

Durant el procés de recollida de dades, primerament, va ser necessari enviar un document sol·licitant permís a la direcció del centre per fer el qüestionari a l'alumnat de 3r curs d'ESO, tot especificant que es tractava d'un estudi i que les dades serien tractades amb discreció (annex 1).

Les dades dels qüestionaris es van recollir a l'aula ordinària de l'alumnat. L'estudi es va realitzar amb 4 grups de classe, i les dades es van recopilar en dos divendres diferents. El primer divendres va ser el dia 24 de febrer de 2023 i l'altre va ser el dia 3 de març de 2023. Els divendres, els alumnes de cada grup-classe tenien dues hores destinades a aquest projecte, ja que havien de gravar el programa de ràdio com a part del mateix. El professor de l'aula va ser qui va assistir durant aquesta sessió i els va passar el qüestionari durant els últims 10 minuts de classe. El qüestionari es va proporcionar de forma telemàtica mitjançant un enllaç a l'enquesta que contenia el formulari amb 20 preguntes obligatòries, 19 d'elles relacionades amb la motivació i l'aprenentatge durant la realització del projecte.

Cal destacar que cada grup tenia un professor diferent encarregat de coordinar el projecte, tot i que estaven tots coordinats entre ells. Les respostes dels alumnes es van recollir a les seves respectives aules ordinàries. Els qüestionaris van ser completats per a tots els alumnes participants. Es va assegurar la confidencialitat i l'anonimat de les dades recollides, complint amb els requisits ètics i legals en l'anàlisi de les dades de l'estudi.

A més dels qüestionaris, les entrevistes amb el professorat també es van dur a terme com a part de l'estudi. Les entrevistes es van realitzar de forma presencial al mateix institut i van ser enregistrades amb un mòbil per tal de garantir la integritat de les respostes. Es van obtenir respostes de dos dels quatre professors participants. Les entrevistes es van dur a terme seguint l'estructura marcada per l'estudi, per assegurar la consistència en la recopilació de les dades i permetre una anàlisi qualitativa de les respostes del professorat.

En resum, les dades de l'estudi es van recollir mitjançant qüestionaris als alumnes a les seves aules ordinàries durant dues sessions en dos divendres diferents, i les entrevistes amb el professorat es van dur a terme de forma presencial a l'institut, enregistrant-se amb un mòbil. Es van prendre les mesures necessàries per garantir la confidencialitat, l'anonimat i la integritat de les dades recollides, i es van complir els requisits ètics i legals pertinents en el procés de recopilació de les dades de l'estudi.

3.5. Anàlisi de dades

L'anàlisi de dades es va realitzar en dues parts: les dades quantitatives obtingudes a través dels qüestionaris als estudiants i les qualitatives de les entrevistes als professors. Tot i que les dades es van analitzar de forma independent en la seva anàlisi inicial, és important destacar que això no implica que la informació obtinguda no es relacioni posteriorment en l'estudi dels resultats. De fet, les respostes d'aquestes dades busquen connectar-se per respondre les qüestions plantejades inicialment en aquest treball.

Per a les dades quantitatives dels estudiants, es va fer un recompte de les freqüències de les respostes dels alumnes i, posteriorment, un cop obtingudes les dades en nombres absoluts, es van fer càlculs percentuals. Posteriorment, es van representar els resultats en diagrames que han permès obtenir una visió clara i resumida de les diferents respostes dels estudiants. Per fer els càlculs percentuals s'ha fet tot a través d'un full de càlcul on es trobaven agrupades totes les respostes dels participants. Es va optar per la representació percentual, ja que, en oposició al recompte en nombres absoluts, pot permetre comparar les dades i extrapolar-les amb altres estudis amb més facilitat, independentment de la quantitat de la mostra.

Pel que fa a les dades qualitatives recollides de les entrevistes dels professors de secundària es va utilitzar l'anàlisi de contingut com a mètode per a identificar temes i patrons recurrents en les respostes dels diferents participants. L'anàlisi de les respostes permetia identificar fàcilment les semblances i discordances entre els discursos dels docents per després presentar els resultats de l'estudi d'una forma clara.

Un cop completat l'anàlisi de les dades quantitatives i qualitatives, es van integrar les troballes per a obtenir una visió holística dels resultats de l'estudi. Es van comparar i

contrastar les opinions dels professors amb les respostes dels estudiants per a identificar possibles concordances o discrepàncies entre ells. Per això, les conclusions obtingudes partiran d'aquesta anàlisi de les dades, destacant els principals resultats.

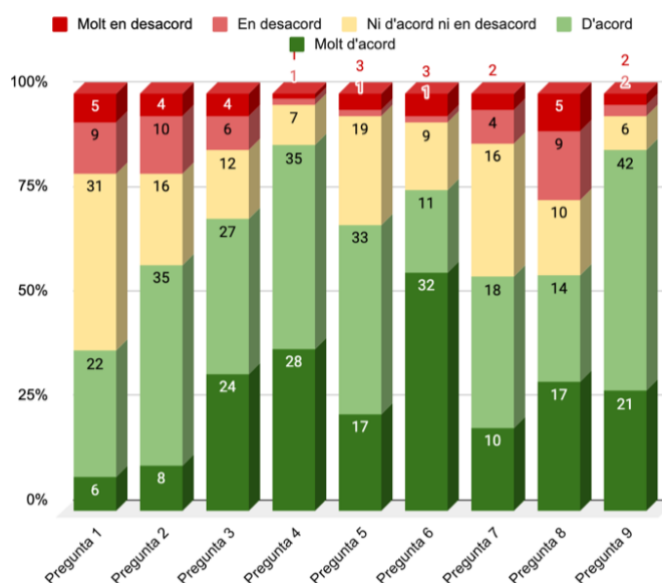
4. Resultats de l'estudi

4.1. Resultats dels qüestionaris

Un cop establerta la metodologia, en aquest apartat es descriuran els resultats obtinguts a partir dels qüestionaris respostos per l'alumnat. Primerament, es detallaran les respostes sobre la motivació per la matèria de llengua i pel projecte, seguit dels resultats sobre la percepció de l'aprenentatge dels estudiants.

En l'apartat de motivació i aprenentatge és destacable el fet que un 38,3% dels alumnes estan d'acord o molt d'acord amb l'afirmació "En general m'interessa la matèria de Llengua i literatura catalana" (pregunta 1, Gràfic 1), mentre que fins a un 42,5% dels alumnes manifesten neutralitat al respecte.

Gràfic 1. Resultats sobre la motivació de l'alumnat

Aquestes dades contrasten amb les del gaudi per l'ús del pòdcast a l'aula d'aquesta matèria: un 58,9% dels enquestats constaten estar d'acord o molt d'acord en haver gaudit mitjançant la creació del pòdcast, enfront del 21,9% que es mostra neutre i el

19,2% que es mostren en desacord o molt en desacord amb aquest fet. A més, fins a un 87,5% dels qüestionats manifesten estar d'acord (48,6%) o molt d'acord (38,9%) amb el fet de sentir-se motivats per obtenir el pòdcast com a producte final del seu projecte.

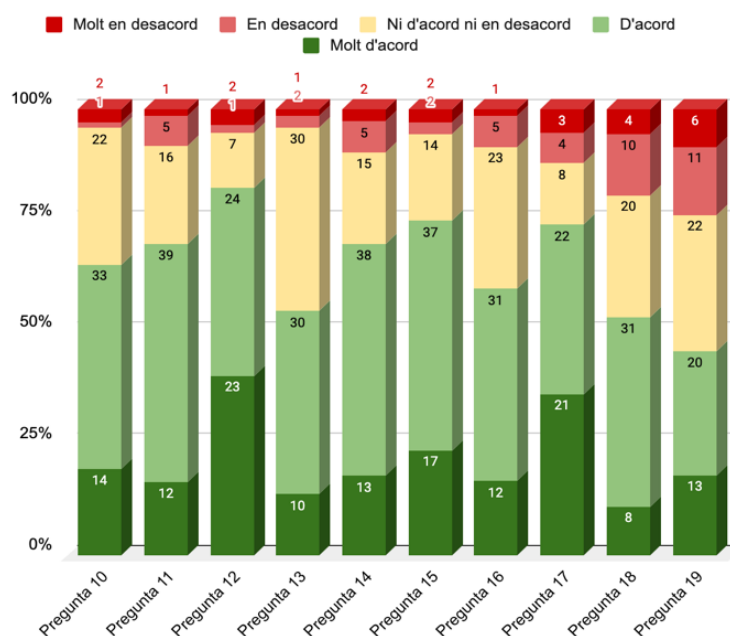
Els resultats obtinguts a partir dels qüestionaris revelen que la major part dels estudiants enquestats (69,9%) manifesten estar d'acord o molt d'acord amb el fet que aprendre a expressar-se oralment a través del pòdcast els pot ser útil per un futur. Només un 5,5% dels estudiants està molt en desacord amb aquesta afirmació. Pel que fa a la valoració dels companys i companyes en la realització del projecte de pòdcast, només un 5,5% dels alumnes enquestats manifesten no haver-se sentit valorats. En canvi, un 68,5% dels estudiants es mostren contraris a aquest fet i un 26% es mostra neutral, indicant que la major part dels estudiants se senten valorats pels seus companys i companyes en la realització del projecte.

Pel que fa al gaudi durant les intervencions com a locutors i redactors del programa, un 21% dels alumnes encara no havien estat locutors en el moment de fer els qüestionaris, mentre que un 30,6% no havien exercit el rol de redactors. Per tant, es tindran en compte les dades dels alumnes que han exercit aquests rols. D'entre els que han estat locutors, un 57,1% afirma estar molt d'acord amb el fet d'haver gaudit sent locutor del programa, i un 19,6% es mostra d'acord, amb només un 5,4% que es mostra molt en desacord, indicant una satisfacció general amb el rol de locutor en el projecte de pòdcast. Pel que fa al rol de redactor, un 20% dels alumnes enquestats està molt d'acord en haver gaudit d'aquest rol, i un 36% hi està d'acord, mentre que només un 8% es mostra en desacord i un 12% es mostra molt en desacord, indicant una percepció generalment positiva de l'experiència de ser redactor. Pel que fa a l'espai de gravació, només un 5,4% dels alumnes estaven en desacord o molt en desacord amb el fet d'estar còmodes a l'espai de gravació, mentre que un 86,3% hi estan d'acord o molt d'acord i un 8,3% es mostra neutre amb l'espai de gravació, que en aquest cas es permetia fer ús de l'espai de la ràdio local durant algunes sessions.

En referència a la percepció de l'aprenentatge de l'alumnat (Gràfic 2), un 65,2% dels alumnes està molt d'acord o d'acord en haver millorat la seva prosòdia, mentre que

només un 4% es mostra en desacord o molt en desacord; la resta manifesten neutralitat en aquest aspecte.

Gràfic 2. Resultats sobre la percepció de l'aprenentatge

Respecte a fer un ús més ric del vocabulari, un 69,8% dels enquestats està d'acord o molt d'acord amb aquesta afirmació, mentre que un 8,2% es mostra en desacord o molt en desacord. Pel que fa a la planificació de textos, entre els estudiants que han format part de l'equip de redacció del pòdcast, un 82,5% està d'acord o molt d'acord en haver après a planificar els seus textos, mentre que només un 5,3% es mostra en desacord o molt en desacord. En relació amb les notícies, un 54,8% dels enquestats afirma saber com redactar-les i un 69,9% com explicar-les oralment. No obstant això, cal destacar que un 41,1% dels enquestats no té una opinió clara sobre si ha après a redactar notícies.

En referència a la creació d'entrevistes, un 75% dels enquestats creu que ha après a redactar una entrevista, mentre que un 59,8% estan d'acord o molt d'acord en haver après a conduir-les. No obstant això, un 8,3% mostren opinions contràries en aquest últim aspecte. D'entre els estudiants que han format part de l'equip de locució del pòdcast un 74,1%, afirmen haver continuat amb el programa tot i cometre errors oralment, enfront d'un 12,1% que tenen opinions contràries. En relació amb l'ús d'eines d'edició d'àudio, un 45,9% dels alumnes enquestats afirmen haver après a utilitzar-les, mentre que un 23,6% estan en desacord o molt en desacord amb aquesta afirmació.

Finalment, pel que fa a la capacitat de conduir un programa de ràdio o de pòdcast en el futur, un 53,5% dels alumnes es veuen capacitats per fer-ho, un 27,4% no expressen una opinió clara i un 19,2% s'hi mostra en desacord o molt en desacord.

Els resultats de cada pregunta i les preguntes del qüestionari es poden consultar a l'annex 4, que ofereix gràfics individuals per a una anàlisi més detallada.

4.2. Resultats de les entrevistes

Pel que fa als resultats de les dues entrevistes que s'han realitzat s'esmentaran les respostes analitzant cadascuna de les preguntes. Les entrevistes es troben detallades a l'annex 5.

Respecte a la primera pregunta, que feia referència a conèixer l'origen del projecte, ambdós entrevistats expliquen que prové de la intenció del centre d'implantar un projecte d'innovació i per projectes per donar a conèixer la ràdio local de forma diferent (referint-se al pòdcast a través del web). La segona pregunta feia referència als cursos als quals s'havia aplicat el projecte. En aquest cas els entrevistats responien que s'havia utilitzat com a eina didàctica a 4t d'ESO durant el curs anterior, però que actualment només es duia a terme a 3r d'ESO. En el passat, es treballava aglutinant hores de diferents assignatures a 4t, però durant el curs 2022-2023, amb la introducció de la matèria de projectes a 1r i 3r d'ESO, es va creure més convenient canviar el projecte al 3r curs d'educació secundària. La tercera pregunta feia referència a com es treballava l'ús escrit i oral de la llengua a través del projecte. Els docents explicaven que es fa ús d'una escaleta o guió, a través de la qual els alumnes podien elaborar el que "locutarien", mentre que el professor té el paper de corrector. L'ús oral, en canvi, es treballa amb l'autoavaluació després d'escoltar els programes. També destacaven que, tot i les correccions, en tot moment el que es busca és que els alumnes s'expressin amb el vocabulari que els pertoca a la seva edat perquè el llenguatge utilitzat no sembli impostat.

En la quarta pregunta ambdós entrevistats coincidien amb el fet que l'ús del pòdcast millora la competència comunicativa dels alumnes. Els docents destacaven diferents exemples de com el pòdcast permet millorar la competència oral i escrita a l'aula. El

primer dels entrevistats afirmava que existeix un progrés gradual en la claredat i l'atractiu de les locucions i redaccions dels alumnes. Segons l'entrevistat, els alumnes entenen ràpidament que estan explicant per a possibles oients i això fa que estiguin alerta a l'hora de fer les locucions de forma clara i amb la prosòdia adequada. L'altre entrevistat ha destacat que el pòdcast ha ajudat especialment als alumnes nous o amb dificultats en l'expressió oral a millorar en aquesta àrea. Destaca que un alumne magrebí que gairebé no parlava la llengua i que tenia problemes no només amb el lèxic, sinó també amb la sintaxi, ha aconseguit millorar molt en la seva expressió oral gràcies al projecte.

En la cinquena pregunta, que feia referència a l'impacte del pòdcast en l'aprenentatge de llengües pels alumnes, el primer entrevistat considerava important adaptar el llenguatge quotidià a un registre que fos entenedor per a tothom. En aquest sentit, es pot comprendre que potser l'alumnat no arriba a dominar un ampli vocabulari, però sí que és capaç de comunicar-se de manera efectiva i amb l'adequació necessària en un canal de pòdcast. En canvi, el segon considera que l'ús de la ràdio té un impacte força positiu en l'aprenentatge de la llengua, ja que l'autocorrecció de les frases i escoltar-se de nou pot provocar millores significatives. En aquest punt cal remarcar que el professorat, després de cada sessió de preparació i abans de les locucions, donava una retroacció a l'alumnat de la part escrita a través de rúbriques que avaluaven l'adequació i la coherència dels escrits, el lèxic, l'ortografia, les estructures morfosintàctiques i la presentació. De la mateixa manera, un cop fets els escrits, el professorat demanava a l'alumnat l'enviament de gravacions de la part oral. En la retroacció se'ls demanava que realitzessin escoltes d'aquelles parts que no eren tan clares perquè les poguessin millorar abans de la locució del programa definitiu. A partir d'aquest *feedback* els alumnes no només eren capaços de millorar abans de la gravació del programa sinó que, a més, milloraven abans de les següents gravacions.

En la sisena pregunta es destacava la relació directa amb la matèria de Música, ja que l'última secció dels programes estava dedicada a la música. També destacaven la vinculació amb la matèria de Tecnologia, atès que els alumnes havien de treballar en l'edició del web del programa i fent la feina de l'editor de so. El segon entrevistat

confirmava que s'havia treballat amb altres matèries com Tecnologia, amb la creació de pàgines web de cada grup per promoure els programes que s'havien gravat.

Pel que fa a la motivació de l'alumnat, ambdós entrevistats van estar d'acord que el projecte de ràdio escolar és motivador per als alumnes i que això té un impacte positiu en el seu aprenentatge de la llengua, ja que es demostra, amb les diferents correccions que els alumnes comenten menys errors després de cada programa i que hi ha una millora de les notes en la rúbrica final. No obstant això, tot i que un gran nombre dels alumnes aconsegueixen millorar, aquells que no mostren tant d'entusiasme pel projecte no mostren una progressió igual de bona. Aquest impacte també es produeix en altres àmbits com la tecnologia i la comunicació, que són amb els quals han explorat en aquest projecte.

En relació als punts forts del projecte trobem aspectes positius tant en la motivació com en l'aprenentatge de l'alumnat. Els entrevistats coincideixen en el fet que un dels punts forts del projecte és la motivació que genera en els alumnes, així com la importància del treball en equip i la potenciació de les habilitats individuals. Un altre aspecte positiu en el qual coincideixen és que el fet de gravar en un estudi real fa que hi hagi més entusiasme per part dels nois i noies, ja que poden veure un resultat tangible del seu esforç i coneixen una professió real. A banda d'això, destaquen els resultats obtinguts en les avaluacions del projecte que demostren la seva eficàcia en l'aprenentatge de la llengua. El professorat destaca que hi ha una millora gradual, en general, dels resultats d'avaluació de comunicació oral i escrita.

Pel que fa als punts febles, es destaca el rendiment dels grups, que de vegades és desigual, i la repetició de temes. També s'esmenta la falta de formació del professorat i la dependència del projecte segons l'entusiasme dels alumnes. Així mateix, es fa esment al fet que el projecte encara està sent modificat i, per tant, millorat, atès que és molt recent.

5. Discussió de resultats

5.1. L'aplicació del pòdcast en l'ensenyament de la llengua

En aquest apartat es discutiran els resultats per tal de respondre quins són els avantatges que té el pòdcast com a eina per a la millora de la llengua oral i escrita. Primerament, cal apuntar que el professorat del projecte en les seves entrevistes destacava el progrés positiu de l'alumnat en l'elaboració d'escrits a través de la planificació i l'elaboració de textos —o guions del programa— i de la seva correcció. Aquests resultats concorden amb els d'experiències existents on ja es destacava la millora en la comunicació escrita mitjançant el pòdcast (González et al., 2022). Així, els estudiants elaboren la part escrita i reben retroalimentació per part dels professors millorant allò que s'ha de realitzar abans de les locucions, primer a través de la plataforma Classroom i, després del programa emès, amb una rúbrica que els alumnes coneixen i que avalua diferents aspectes de la llengua —tant orals com escrits—.

Per això, el professorat destacava de forma rotunda que hi ha una millora comunicativa de l'alumnat, ja que a través d'aquestes avaluacions intermèdies del projecte, s'observa una millora dels seus resultats —en termes de qualificacions—. Així i tot, cal destacar que, tot i l'evolució positiva de l'alumnat, no tots els alumnes aconsegueixen assolir l'excel·lència, però sí se'n destaca el progrés.

De fet, un alt percentatge dels adolescents enquestats constatava haver après a planificar els textos (82,5%). Els resultats de l'estudi també mostraven que un 75% dels enquestats declarava haver après a elaborar una entrevista i un 54,8% una notícia. Encara que potser poc més de la meitat dels alumnes afirmaven haver après a elaborar una notícia, caldria veure fins a quin punt ho havien treballat durant el projecte. De totes maneres, les dades exposades deixaven palès que el pòdcast podia ser una font d'aprenentatge de diferents tipologies de text periodístic i, possiblement, no periodístic, encara que això últim no es pot afirmar només amb les dades aconseguides en l'estudi.

Pel que fa al llenguatge oral, els professors destacaven que l'aprenentatge més gran es produeix a través de l'autoavaluació dels alumnes, com diuen ells, "...que ells s'hagin d'autocorregir frases que el professor destaca com a errors o escoltar-se de nou,

provoca millores en l'aprenentatge de la llengua...". Així doncs, a partir de les escoltes de les sessions prèvies, els alumnes poden construir el seu propi aprenentatge avaluant si s'expressen amb el to, el volum o el ritme adequats, per tal de millorar en la seva expressió oral en les pròximes sessions. El professorat, durant el projecte, assenyalava els errors –ja fossin lèxics, sintàctics o fins i tot d'entonació– i així els alumnes podien detectar de forma autònoma on s'han equivocat i esmenar-ho. Aquesta forma d'aprenentatge demostra el que Jiménez i Francisco (2022) esmentaven sobre l'enriquiment que ofereixen les noves tecnologies en el procés d'ensenyament aprenentatge, ja que el fet de tenir els programes gravats permet a l'alumnat consultar el seu discurs oral a posteriori.

Cal recordar aquí, que el 65,2% dels alumnes afirmaven haver millorat en la seva prosòdia i només un 4% hi estava en desacord. Així, el pòdcast, pel fet de ser gravat, obre la possibilitat de ser escoltat de nou, en qualsevol moment, convertint-se en una eina amb molt potencial, tal com apuntava Solano (2021) per a la millora de la comunicació oral de l'alumnat.

D'altra banda, segons els professors entrevistats, el projecte pretén que l'alumnat s'expressi de forma natural i amb el llenguatge propi dels adolescents, però fins a un 69,8% dels alumnes manifesten que utilitzen un llenguatge més ric que en el seu dia a dia, per la qual cosa es pot entendre que hi podria haver una millora en l'ús i/o l'aprenentatge de lèxic en català, sobretot per aquell alumnat que no l'utilitza en el seu dia a dia. També és important destacar que un 74,1%, dels alumnes afirmaven haver après a continuar amb la locució del programa tot i haver comès errades i un 69,9% havien pogut aprendre a explicar una notícia oralment. Fet que demostra que hi ha hagut un treball important de les competències comunicatives. Malgrat tot, també cal veure que hi ha un percentatge rellevant d'alumnes que manifesten no haver assolit aquests aprenentatges i, per tant, també s'haurien de tenir en compte aquests casos.

No obstant això, a partir dels exemples que ens ofereixen els entrevistats sobre aquells alumnes amb dificultats a la llengua —o nous— s'observa que el pòdcast permet la millora de gran part de l'alumnat. Això s'exemplifica a través de casos concrets que esmenta un dels entrevistats "...un altre cas que pot exemplificar això, seria el cas d'un

alumne magrebí al qual li costa parlar correctament el català, ordenar les frases o utilitzar els verbs amb el temps verbal correcte. Amb el temps ha anat millorant molt en la seva expressió oral gràcies al projecte...”.

Per la qual cosa, el projecte permet un aprenentatge de forma inclusiva, sense tenir un alumne diana concret. En aquesta mateixa línia, el professorat entrevistat destaca que els estudiants amb més dificultats rebien suport dels seus companys durant el projecte i, aquestes dinàmiques col·laboratives, com destacaven Chacón i Alcedo (2012), acaben afavorint en l’aprenentatge dels adolescents.

Tot i això, els professors esmenten també punts febles del projecte, com el fet que no hi hagi temps per una formació específica de podcàsting pels professors que duen a terme el projecte i que, alguns temes, proposats sempre pels alumnes, acaben sent reiteratius. D’això en podem concloure que es produeix un ús menys diversificat del vocabulari, fet que pot repercutir negativament en l’aprenentatge dels adolescents.

Finalment, caldria afegir que d’entre les competències específiques de la matèria de Llengua Catalana i Literatura descrites al Decret 175/2022, l’aprenentatge de la llengua oral i de la llengua escrita correspondrien únicament a les competències 3 i 5, respectivament. Tanmateix, això no significa que l’ús del pòdcast sigui un element limitador per a l’aprenentatge de la llengua, sinó que en aquest cas l’estudi s’ha restringit a fer una anàlisi molt concreta.

Així doncs, el pòdcast té nombrosos avantatges en l’aprenentatge de la llengua, però també cal apuntar que de no tot l’alumnat tindrà la mateixa evolució en el seu aprenentatge. A més, també cal esmentar alguns dels punts febles del projecte, com la reiteració de temes i la manca d’un lèxic ric que poden fer que l’aprenentatge de l’alumnat quedi estancat.

5.2. El pòdcast com a element motivador per l’aprenentatge

Una altra de les preguntes d’estudi que es plantejava era conèixer els efectes que té el pòdcast en la motivació de l’alumnat a l’hora de treballar l’expressió oral i escrita. De la

mateixa manera que en l'apartat anterior, contrastarem les dades obtingudes pel professorat i l'alumnat per donar resposta a aquesta qüestió.

Primer de tot, caldria destacar que menys de la meitat dels alumnes enquestats senten interès per la matèria de Llengua Catalana i Literatura (només un 38,3%), però, en canvi, fins a un 58,9% manifesten haver gaudit amb la creació d'un pòdcast, mentre que un 21,9% es mostren neutres davant aquesta afirmació. Aquestes dades demostren que la introducció d'aquesta eina a l'aula millora la predisposició de l'alumnat per la matèria, la qual cosa concorda amb la facilitat i l'enriquiment en el procés d'aprenentatge que esmentava Bennington (2007) gràcies a la introducció del pòdcast a l'aula. A més, cal afegir que un 87,5% dels subjectes de l'estudi se senten motivats pel fet d'obtenir el pòdcast com a producte final. Amb aquests resultats es pot comprendre que no només es crea una millor predisposició per l'aprenentatge per part dels estudiants pel d'usar aquest format d'àudio, sinó també pel fet de fer-ho a través d'un projecte.

De totes maneres, cal destacar que no tots els rols (el de locutor, redactor o editor) en els quals es reparteix el projecte motiven de la mateixa manera als alumnes. La gran majoria gaudeixen del fet de ser locutors del programa (76,7%), en canvi, el gaudi per exercir el rol de redactors decreix en més d'un 20% de l'alumnat (56%). Això pot ser causat perquè la creació de textos és un procés molt complex que pot causar frustració a l'hora d'abordar-lo i la motivació ha de passar per entendre la rellevància de l'escriptura (Caso-Fuertes i García-Sánchez, 2006). Així doncs, el fet d'aprendre un diàleg i practicar-lo oralment, potser un repte tan gran pels alumnes com passar a la part escrita.

També cal destacar altres factors no lligats directament amb el projecte de pòdcast, però que són, al cap i a la fi, conseqüència del projecte. Un d'aquests factors és la valoració dels companys: fins a un 68,5% dels alumnes se senten recolzats pel grup i només un 5,5% no se sent valorat. L'altre factor seria l'espai de gravació, un 86,3% se sent còmode amb el fet de gravar a l'espai de gravació de la ràdio local. D'això se'n deriva que hi ha una motivació existent per dur a terme una experiència en un lloc de treball real. Aquest era un dels aspectes que el professorat, segons les entrevistes, volia potenciar amb el projecte: crear una connexió entre l'alumnat i la ràdio local per donar-la a conèixer. Per

això, caldria destacar que la major part de l'alumnat creu que el pòdcast els pot ser d'utilitat en un futur (69,9%), ja que acaben tenint contacte amb una professió real i això els crea una millor motivació, que no depèn de factors extrínsecs, com serien les notes o l'aprovació dels altres.

Tot i això, hi ha altres aspectes que s'han de tenir en compte. Els mateixos professors entrevistats alerten que el projecte depèn molt de la implicació i l'entusiasme dels alumnes i, si ens fixem en els resultats, sempre hi haurà un percentatge d'alumnes que o bé es manifesten neutrals respecte a la motivació del projecte o que directament no han trobat el projecte motivador. Així doncs, no es podran preveure tots els factors que intervenen en la implicació dels adolescents.

Per tant, el pòdcast té efectes motivadors per a gran part de l'alumnat segons els resultats de les seves enquestes. Així i tot, com hem vist, els entrevistats alerten que moltes vegades, encara que el projecte resulti motivador, tot dependrà de les dinàmiques que es formin al grup i de la motivació intrínseca de cadascun dels nois i noies.

5.3. El treball amb altres matèries

Per acabar, es discutiran els resultats per respondre la tercera pregunta del treball i descobrir si és eficient l'ús del pòdcast per treballar aquelles matèries que no són pròpiament de l'àmbit lingüístic, fet que ja apuntaven alguns autors com Ramón i Zavala (2017). Per respondre aquesta qüestió s'ha recorregut a les entrevistes realitzades al professorat que ha dut a terme el projecte.

Així doncs, si ens fixem en la informació obtinguda, els docents destaquen que amb l'ús d'aquest projecte s'han pogut treballar qüestions relacionades amb la música, atès que existeix una secció del pòdcast en la qual els alumnes parlen dels seus gustos musicals i emeten cançons dels seus artistes preferits per després parlar de la seva biografia, l'opinió que en tenen i el que els transmet. Tot això es pot relacionar directament amb alguns dels criteris d'avaluació de la matèria de Música, com ara l'anàlisi de produccions musicals a través de l'escolta activa i la reflexió. Per això, encara que el pòdcast podria permetre un aprofundiment més gran en les competències d'aquesta matèria, queda

palès que es pot produir un aprenentatge transversal entre matèries. De totes maneres, com que els criteris d'avaluació del projecte no han tingut en compte les competències de la matèria de Música, l'aprenentatge no serà formal, ja que no s'avalua.

D'altra banda, els docents també van destacar la connexió del projecte amb la matèria de Tecnologia. Es pot veure aquesta relació amb la matèria a partir de la creació d'un web del programa que permet treballar competències específiques de la matèria com, per exemple, la creació d'eines digitals aplicant coneixements interdisciplinaris. A més, l'edició de vídeos i la feina d'edició sonora —que és part del projecte— també correspondrien a aquesta matèria. De totes maneres, cal esmentar que, si bé els professors afirmen que el seu alumnat ha après a utilitzar aquestes eines digitals, no tots els adolescents enquestats afirmen haver adquirit les destreses necessàries per fer-ho: només un 45,9%. Recordem que com comentava Masanet (2019) els alumnes no són nadius digitals, sinó aprenents digitals, per tant, no necessàriament parteixen de la mateixa base a l'hora d'utilitzar aquestes eines. Amb tot, no es pot descartar que hi hagi un aprenentatge transversal entre les matèries de Llengua Catalana i Literatura i Tecnologia, sinó que segurament seria necessari revisar de quina forma es treballa l'ús d'aquestes eines, ja que d'això també en dependrà l'adquisició de la competència digital de l'alumnat.

Aquests resultats confirmarien, com esmentaven González et al. (2022) o Rincón (2022) la utilitat del pòdcast per treballar no només competències lingüístiques. Així doncs, el projecte permet potenciar l'aprenentatge interdisciplinari. No obstant això, de la forma en la qual ha estat plantejat, no es poden avaluar els sabers o les competències específiques adquirides pels alumnes en les matèries esmentades. Per tant, responent a la pregunta inicial, segurament caldria formalitzar l'existència d'objectius específics d'aprenentatge de les altres matèries per poder mostrar si el projecte és eficaç o no pel seu aprenentatge a través d'un seguiment i una avaluació. Així i tot, no es descarta que el projecte, amb modificacions pertinents, pugui ser eficaç pel treball transversal entre matèries tal com es proposa.

6. Conclusions

Un dels objectius d'aquest treball era conèixer l'aplicació del pòdcast com a eina per la didàctica oral i escrita en llengua catalana. A partir de la discussió de resultats es pot concloure que el pòdcast és una eina efectiva per ensenyar la llengua oral i escrita. Els professors entrevistats destaquen que es pot treballar la part escrita a través de la planificació i elaboració de textos, com ara guions del programa, i la seva correcció, cosa que els permet als alumnes rebre retroalimentació i millorar-ne l'escriptura. Els resultats de l'estudi posen de manifest que els alumnes declaren que han après a planificar textos, elaborar entrevistes i notícies. Pel que fa al llenguatge oral, els professors emfatitzen que l'aprenentatge es produeix, sobretot, a través de l'autoavaluació dels alumnes, que es fa després de les sessions de locució. Així poden construir el seu propi aprenentatge avaluant si s'expressen amb el to, el volum i el ritme adequats per millorar la seva expressió oral en les properes sessions. Els estudiants declaren haver millorat la seva prosòdia, també haver après a continuar la locució del programa i a explicar notícies oralment. A més, el projecte permet la millora inclusiva de la llengua catalana, cosa que significa que no només beneficia els alumnes que tenen facilitat amb l'idioma, sinó un bon nombre d'estudiants, fins i tot alguns que són nous en l'idioma. Tots aquests resultats tenen les seves evidències en l'evolució positiva de l'alumnat durant el procés d'aprenentatge. Tot i això, és cert que no tots els alumnes arriben a dominar de la mateixa manera les tipologies textuals treballades —siguin de forma oral o escrita—, per tant, el projecte presenta limitacions.

El segon objectiu del present treball era detectar si el pòdcast és un element motivador per a l'alumnat en el procés d'ensenyament aprenentatge. A partir de la informació obtinguda, es pot concloure que la introducció del pòdcast a l'aula pot millorar la predisposició dels estudiants per a la matèria i augmentar la seva motivació per l'aprenentatge. Això es deu en gran part al fet que els alumnes se senten motivats pel fet d'obtenir un producte final, el pòdcast. També el fet d'exercir diversos rols concrets en el projecte, com el de locutor, poden fer augmentar encara més la seva motivació. No obstant això, cal tenir en compte que no tots els rols en el projecte motivaran els

alumnes de la mateixa manera i que la motivació dels alumnes també depèn de factors que moltes vegades el professorat no pot controlar.

El tercer objectiu era descobrir les aplicacions del pòdcast de forma conjunta amb aquelles matèries que no són les pròpies de l'àmbit lingüístic. A partir de la informació es pot concloure que amb l'ús del pòdcast a l'aula s'han pogut treballar qüestions relacionades amb la música o la tecnologia a partir de la creació digital a l'aula. Tot i això, no tots els alumnes han après a fer ús d'aquestes eines, fet que suggereix una revisió per assegurar l'adquisició de la competència digital dels alumnes. Així doncs, els resultats presentats apunten que el pòdcast podria ser una eina eficaç pel treball conjunt entre matèries potenciant l'aprenentatge interdisciplinari. Malgrat tot, el fet que no hi hagi un seguiment ni una avaluació de les competències específiques de les matèries de Música i Tecnologia, fa que no es pugui confirmar aquesta eficàcia.

Pel que fa a futures línies d'investigació, l'ús del pòdcast a l'aula de llengua és un camp poc investigat en aquest país. Tot i això, en aquest estudi s'ha pogut mostrar que les seves aplicacions en el camp de la llengua poden ser beneficioses per a l'aprenentatge oral i escrit de la llengua. A més, cal tenir en compte que la mostra estudiada en aquest treball és molt concreta i, per tant, seria interessant portar aquest treball a escala més gran o extrapolar-lo a altres centres per observar si els resultats obtinguts són semblants.

D'altra banda, en aquest cas s'ha fet un estudi que tenia en compte l'aprenentatge oral i escrit en llengua catalana, també seria possible explorar si és una eina apropiada pel treball d'altres competències de la llengua, com pot ser la literària. També seria interessant portar el pòdcast a altres cursos de secundària o, fins i tot, a batxillerat per veure si la motivació i la implicació de l'alumnat és la mateixa que en aquest cas.

En síntesi, el pòdcast constitueix una eina d'innovació didàctica rellevant, susceptible de ser beneficiosa per a l'ensenyament de la llengua catalana, així com per fomentar la participació activa dels estudiants en les disciplines de llengua, encara que té les seves limitacions. També cal destacar que aquest recurs permet la seva implementació en àmbits educatius aliens al camp lingüístic.

7. Bibliografia

- Baltar, M., Gastaldello, M. E. T., & Camelo, . M. A. (2009). A School Radio: Socio-discursive interaction tool in the school. *L1-Educational Studies in Language and Literature*, 9(2), 49–70. <https://doi.org/10.17239/L1ESLL-2009.09.02.01>
- Bennington, A. (2007). Stick it in your ear: Keeping current with podcasts. *Online*, 31(3), 30-32. <http://www.allbusiness.com/technology/software/servicesapplications/10590301-1.html>
- Bustari, A., Samad, I. A., & Achmad, D. (2017). The use of podcasts in improving students' speaking skill. *JELE (Journal of English Language and Education)*, 3(2), 97-111.
- Camps, A. (2012). La investigación en didáctica de la lengua en la encrucijada de muchos caminos. *Revista Iberoamericana de Educación*, 1(59), 23-41.
- Caso-Fuertes, Ana María de, & García-Sánchez, Jesús Nicaso. (2006). Relación entre la motivación y la escritura. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 38(3), 477-492.
- Chacón Corzo, M. A., Chacón, C. T. & Alcedo Y. A. (2012). Los proyectos de aprendizaje interdisciplinarios en la formación docente. *Revista mexicana de investigación educativa*, 17(54), 877-902.
- Consell de l'audiovisual de Catalunya (2022). L'apunt. L'era dels pòdcasts. *Butlletí d'informació sobre l'audiovisual a Catalunya (BIAC)*, (21), 33-40. https://www.cac.cat/sites/default/files/2022-06/BIAC%2021_CA.pdf
- Felipe, A. & Castells, V. (2021). La ràdio com a eina pedagògica en l'ensenyament de la llengua catalana. Percepcions i reflexions de docents de primària i secundària. *Temps d'Educació*, 1(60), 167-189.
- Gómez, G. (2019). Innovación educativa y didáctica de la lengua castellana y la literatura. Dins A.G. Cano, A.M, Ortiz (Coords.), *Formar y transformar: Lengua castellana y Literatura en ESO y Bachillerato* (pp. 167-185). Octaedro.
- González, M. J., Prieto, H., & Baptista, F. (2022). Didáctica del podcast en el programa PMAR. Una experiencia de aula en la Comunidad de Madrid. RIED. *Revista Iberoamericana de Educación a Distancia*, 25(1), 183- 201. <https://doi.org/10.5944/ried.25.1.30618>

- Hernández-Sampieri, R., Fernández-Collado, C., Baptista-Lucio, M.P., Méndez Valencia, S. & Mendoza Torres, C. P. (2014). *Metodología de la investigación*. McGraw-Hill Education.
- Jiménez, E. & Francisco, F. J. (2022). Creación y uso de podcast educativos en la enseñanza de lengua en Educación primaria y secundaria. *Concepciones didáctico-patrimoniales en torno a la Educación, la creatividad y las emociones*, (pp. 13-23). Verdelis.
- Loja-Gutama, B., García-Herrera, D., Erazo-Álvarez, C., & Erazo-Álvarez, J. (2020). Podcast como estrategia didáctica en la enseñanza de la expresión oral y escrita. *Cienciamatria*, 6(3), 167-192. <https://doi.org/10.35381/cm.v6i3.395>
- Masanet, M. J., Guerrero-Pico, M. & Establés, M. J. (2019). From digital native to digital apprentice. A case study of the transmedia skills and informal learning strategies of adolescents in Spain. *Learning, media and technology*, 44(4), 400-413.
- Melgarejo, I. & Rodríguez, M. (2013) La radio como recurso didáctico en el aula de infantil y primaria: los podcast y su naturaleza educativa. *Tendencias Pedagógicas*, (21), 29-46.
- Mendoza, A. & Cantero, F. J. (2003). Didáctica de la Lengua y la Literatura: aspectos epistemológicos. Dins A. Mendoza (coord.), *Didáctica de la Lengua y la Literatura para Primaria*, (pp. 3-31). Pearson/Prentice Hall.
- Oralia de Dios, D. (2013). *Las tecnologías del empoderamiento y la participación (TEP) en la educación superior y el docente como agente educativo; una experiencia académica 57 con las redes sociales (Facebook)*. [Tesis doctoral, Universitat autònoma de San Luis Potosí]. <https://repositorioinstitucional.uaslp.mx/xmlui/handle/i/3192>
- Ortiz, A. M. (2019). Investigar para enseñar la lengua castellana y la literatura: cómo, qué y para qué. Dins A.G. Cano, A.M, Ortiz (Coords.), *Formar y transformar: Lengua castellana y Literatura en ESO y Bachillerato* (pp. 143-166). Octaedro.
- Polonyi, R. (2021). *La ficción como vehículo pedagógico en la asignatura de historia*. Editorial Inclusión.
- Ramon, Jorge & Zavala, C. M. (2017). La Interdisciplinariedad En El Aula De Educación Secundaria: Una Investigación A Través De La Opinión Del Profesorado De Las Áreas De Música, Lengua Castellana Y Literatura, Y Ciencias Sociales. *European*

Scientific Journal, ESJ, 13(19), 281.

<https://doi.org/10.19044/esj.2017.v13n19p28>

Rincón, S. (2022). Innovación mediante ABP en la asignatura de historia de la publicidad. *HUMAN REVIEW. International Humanities Review / Revista Internacional de Humanidades*, 11(Monográfico), 1-15.

<https://doi.org/10.37467/revhuman.v11.3914>

Solano, M. C. (2021). El móvil como recurso didáctico en el aula de Secundaria. *Medios digitales y metodologías docentes*, 175.

UNICEF (2021). *Impacto de la tecnología en la adolescència. Relaciones, riesgos y oportunidades. Un estudio comprensivo e inclusivo hacia el uso saludable de las TRIC*. UNICEF España.

Yoestara, M., & Putri, Z. (2019b). PODCAST: An alternative way to improve EFL students' listening and speaking performance. *Englisia Journal*, 6(1), 15.

<https://doi.org/10.22373/ej.v6i1.3805>

8. Annexos

Annex 1

Guió de l'entrevista estructurada

Bon dia,

El meu nom és Alba Mestre Serra i soc estudiant del Màster de Formació del Professorat de Secundària en l'especialitat de Llengua Catalana i Castellana de la Universitat UVic-UCC. El propòsit d'aquesta entrevista és donar resposta a les preguntes d'investigació del treball final del màster citat anteriorment.

Aquesta entrevista serà enregistrada amb propòsits únicament d'investigació. L'entrevista serà breu, de no més de 15-20 minuts, i el resultat de les respostes es publicarà de forma anònima juntament amb les dels altres professors entrevistats.

Preguntes

1. Des de l'institut s'ha impulsat un projecte de pòdcast. Quin és l'origen d'aquest projecte?
2. En quins cursos de secundària s'ha utilitzat el pòdcast com a eina didàctica per ensenyar llengua i literatura?
3. Podria explicar breument com es va treballar l'ús escrit i oral de la llengua en aquestes classes?
4. Creu que l'ús del pòdcast millora la competència comunicativa dels alumnes? Podria posar un exemple concret de com ho ha vist reflectit?
5. Segons la seva experiència, quin impacte té l'ús del pòdcast en l'aprenentatge de llengua i literatura dels alumnes? Creu que hi ha algun canvi en el seu rendiment envers l'ús de la llengua?
6. S'ha aprofitat l'ús del pòdcast per treballar amb altres matèries que no fossin de l'àmbit lingüístic? En cas afirmatiu, quines matèries i com s'ha fet?
7. Creu que l'ús del pòdcast resulta motivador pels alumnes en l'aprenentatge de llengua? En cas afirmatiu, quin sentit creu que els motiva i quin impacte creu que té la motivació en el seu aprenentatge?
8. Des del seu punt de vista quins diria que són els punts forts i els punts febles del projecte?
9. Per últim, voldria afegir alguna informació que consideri rellevant?

Dubtes: Finalment, abans d'acomiar-nos li agrairia que digués si té algun dubte sobre les qüestions realitzades anteriorment.

Agraïment i comiat: Li agraeixo el teu temps i la seva col·laboració en aquesta recerca. La seva aportació serà molt valuosa pel treball. A reveure i gràcies de nou.

Annex 2

Permís de recollida de dades

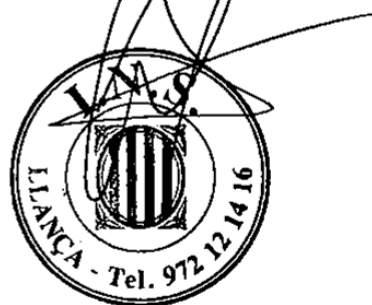
Jo, Alba Mestre Serra amb DNI 77121575-E, sol·licito permís a l'equip directiu de l'Institut de Llançà per realitzar un qüestionari a l'alumnat de 3r curs d'ESO. El qüestionari forma part d'un estudi del treball de final de màster de formació del professorat de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i la seva finalitat és conèixer alguns aspectes de l'experiència de l'ús dels programes de pòdcast i ràdio en l'aprenentatge de Llengua catalana i literatura. El qüestionari té una durada aproximada de 10 minuts i les respostes seran anònimes, no es recolliran dades personals dels alumnes i seran tractades amb discreció i usades únicament per a fins d'investigació.

Signatura de la persona sol·licitant:

ALBA
MESTRE
SERRA - DNI
77121575E

Firmado
digitalmente por
ALBA MESTRE
SERRA - DNI
77121575E
Fecha: 2023.02.21
20:20:06 +01'00'

Autorització del centre:

Annex 3

Eina de recollida de dades dels alumnes

Qüestionari sobre l'experiència de l'ús del pòdcast en llengua catalana

Benvolguts/des alumnes:

Estem treballant en un estudi de final de màster de la Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya i, mitjançant aquest qüestionari, volem conèixer alguns aspectes de l'experiència de l'ús del pòdcast a l'aula. Les vostres respostes ens seran molt útils per comprendre formes de millorar l'aprenentatge de la llengua.

El qüestionari té una durada aproximada de **10 minuts**. Les respostes són **anònimes** i seran tractades únicament per a fins d'investigació. Per això, us convidem a respondre totes les preguntes. No hi ha respostes correctes o incorrectes, el que ens interessa és la vostra opinió.

Moltes gràcies per la col·laboració!

1. **Pseudònim (NO escriguis el teu nom real):**

MOTIVACIÓ

A continuació expressa el teu grau d'acord o desacord amb les afirmacions següents. Assenyala l'opció que correspon a la teva opinió:

2. **En general, m'interessa la matèria de Llengua catalana i literatura.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

3. **He gaudit utilitzant el pòdcast a l'aula de Llengua catalana i literatura.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

4. Aprendre a expressar-me oralment en un programa de pòdcast m'ha semblat útil per un futur.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

5. M'ha resultat motivador obtenir un producte final (el programa de pòdcast).

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

6. M'he sentit valorat/da pels companys durant el procés de treball.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

7. He gaudit mentre he estat el locutor/a del programa.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord
- No he pogut ser locutor/a del programa

8. He gaudit mentre he estat en el rol de redactor/a del programa.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord
- No he pogut ser redactor/a del programa

9. He gaudit utilitzant les eines d'edició digital.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord
- No he pogut usar eines d'edició digital

10. L'entorn (aula, espai) de gravació em feia sentir còmode/a.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

APRENTATGE

A continuació expressa el teu grau d'acord o desacord amb les afirmacions següents. Assenyala l'opció que correspon a la teva opinió:

11. He après a millorar la prosòdia de la meva expressió oral. (La prosòdia significa el volum, el ritme, l'entonació...)

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

12. He usat un vocabulari més ric que el que utilitzo en el meu dia a dia.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

13. Quan he estat a l'equip de redacció he planificat l'estructura dels escrits.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord
- No he estat a l'equip de redacció

14. He après a redactar una notícia.

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

15. **He après a explicar oralment una notícia.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

16. **He après a redactar una entrevista.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

17. **He après a conduir una entrevista.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

18. **Quan he estat a l'equip de locució he seguit endavant amb el que explicava, encara que m'hagués equivocat.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord
- No he estat a l'equip de locució

19. **Em veig capacitat/da per conduir un programa de pòdcast o ràdio en el futur.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

20. **He après a usar eines d'edició d'àudio.**

- Molt en desacord
- En desacord
- Ni d'acord ni en desacord
- D'acord
- Molt d'acord

Moltes gràcies per la teva col·laboració!

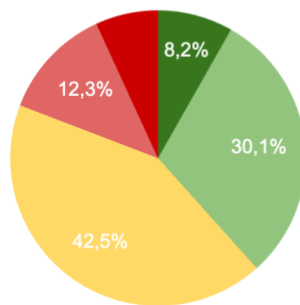

Annex 4

Resultats dels qüestionaris

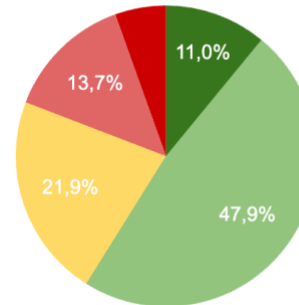
Pregunta 1. En general m'interessa la matèria de Llengua catalana i literatura.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

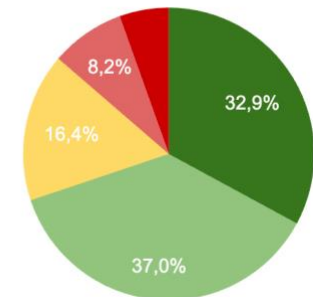
Pregunta 2. He gaudit utilitzant el pòdcast a l'aula de Llengua catalana i literatura.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

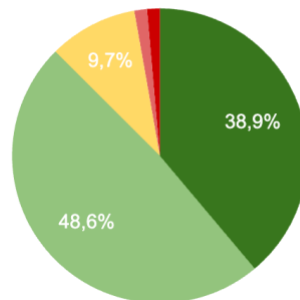
Pregunta 3. Aprendre a expressar-me oralment en un programa de pòdcast m'ha semblat útil per un futur.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

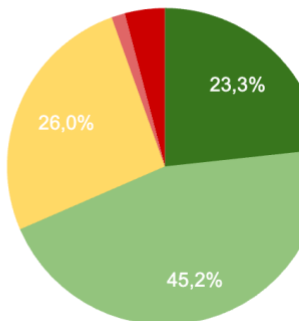
Pregunta 4. M'ha resultat motivador obtenir un producte final (el programa de pòdcast).

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

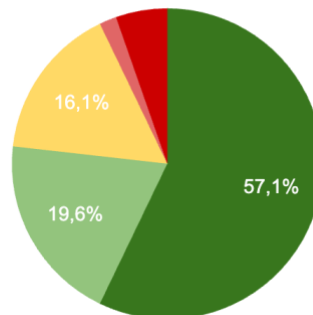
Pregunta 5. M'he sentit valorat/da pels companys durant el procés de treball.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

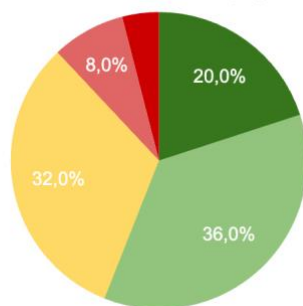
Pregunta 6. He gaudit mentre he estat el locutor del programa

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

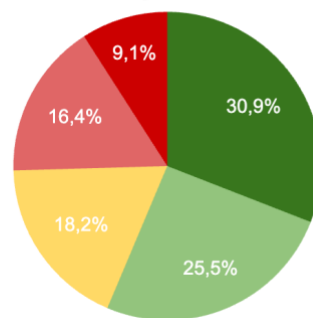
Pregunta 7. He gaudit mentre he estat en el rol de redactor/a del programa.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

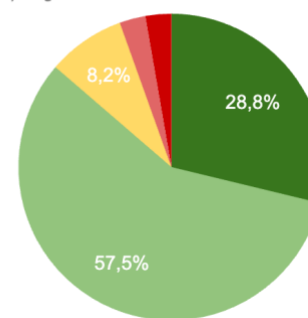
Pregunta 8. He gaudit utilitzant les eines d'edició digital.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

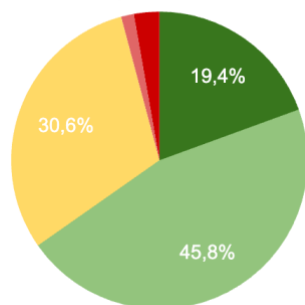
Pregunta 9. L'entorn (aula, espai) de gravació em feia sentir còmode/a.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

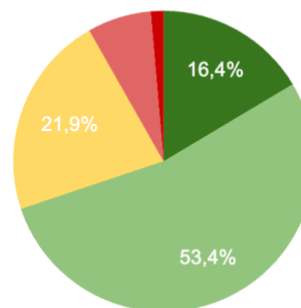
Pregunta 10. He après a millorar la prosòdia de la meua expressió oral. (La prosòdia significa el volum, el ritme, l'entonació...)

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

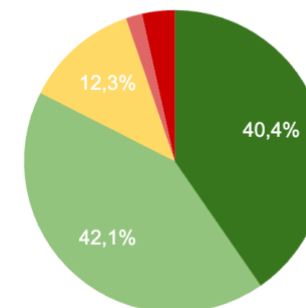
Pregunta 11. He usat un vocabulari més ric que el que utilitzo en el meu dia a dia.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

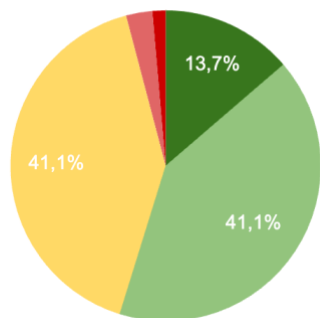
Pregunta 12. Quan he estat a l'equip de redacció he planificat l'estructura dels escrits.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

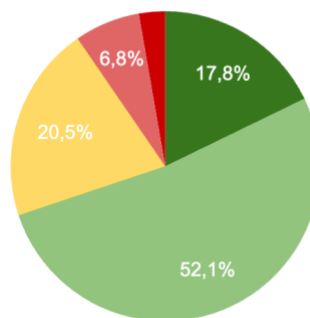
Pregunta 13. He après a redactar una notícia.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

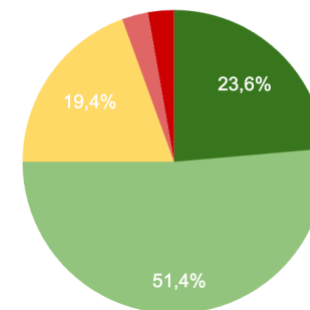
Pregunta 14. He après a explicar oralment una notícia.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

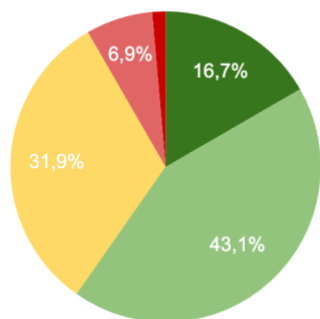
Pregunta 15. He après a redactar una entrevista

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

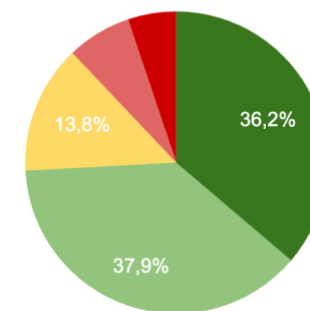
Pregunta 16. He après a conduir una entrevista

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

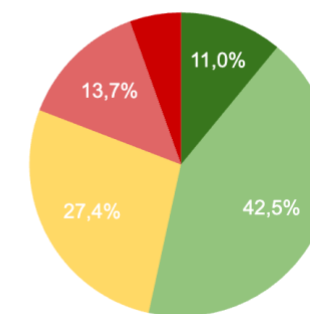
Pregunta 17. Quan he estat a l'equip de locució he seguit endavant amb el que explicava, encara que m'hagués equivocat.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

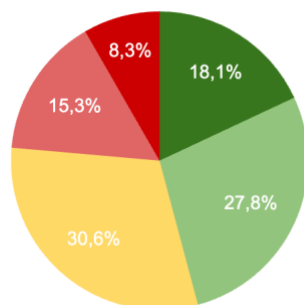
Pregunta 18. Em veig capacitat/da per conduir un programa de ràdio o de pòdcast en un futur.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

Pregunta 19. He après a usar eines d'edició d'àudio.

- Molt d'acord
- D'acord
- Ni d'acord ni en desacord
- En desacord
- Molt en desacord

Annex 5**Transcripcions resumides de les entrevistes**

Núm.	Preguntes	Entrevistat 1	Entrevistat 2
1	Des de l'institut s'ha impulsat un projecte de pòdcast. Quin és l'origen d'aquest projecte?	El centre volia implantar el treball per projectes d'una manera gradual i, fer-ho a partir de la comissió d'innovació. Hi havia una experiència prèvia a 4t, però no estava assignada a una franja horària ni s'avaluava com a projecte específic.	Tot sorgeix de converses amb el company (nom company) d'innovar-nos en un projecte motivador pels alumnes i amb la necessitat de donar a conèixer una radio local que ja existia, però d'una nova forma. Bàsicament sorgeix d'aprofitar la presència d'un estudi de radio local per a la creació d'un projecte educatiu innovador i motivador com és el pòdcast.
2	En quins cursos de secundària s'ha utilitzat com a eina didàctica?	Primer a 4t ESO i ara només a 3r ESO. Abans es treballava aglutinant hores de diferents assignatures a 4t, però ara s'ha introduït l'assignatura de projectes a 1r i 3r d'ESO i es va creure més convenient fer-ho en aquest curs per aquest motiu.	El projecte es va iniciar el curs passat a 4t d'ESO i actualment l'hem implementat a 3r.
3	Podria explicar breument com es treballa l'ús escrit i oral de la llengua en aquestes classes?	La clau de tot és l'escaleta, sobretot pel que fa a l'ús escrit. No tenim un llibre d'estil perquè volem que s'expressin amb el llenguatge que els pertoca a la seva edat. La feina de supervisió està més dirigida a que no es comportin com a adults i que facin la secció dinàmica. Durant el projecte es graven quatre programes únicament, però hi ha tasques intermèdies entre la preparació i les gravacions. [...]Els alumnes reben <i>feedback</i> , de vegades amb lliuraments a l'aula i de vegades a través de Classroom.	L'ús escrit es treballa en una escaleta, és a dir, un guió. Els alumnes que tenen el rol de guionistes elaboren de forma escrita mitjançant un document compartit amb el professor i els seus companys tot allò que "locutaran". En aquest punt, com a professor, adquireixo el paper de corrector. Assenyalo aquells errors, faltes d'ortografia o frases mal formulades per tal que facin els canvis pertinents per la següent sessió. L'ús oral no es treballa igual. Un cop s'ha gravat el programa se'l tornen a escoltar i s'autoavaluen, és en aquest moment on ells s'adonen del vocabulari utilitzat, dels errors comesos o el to utilitzat en el programa [...] per tal de millorar.
4	Creu que l'ús del pòdcast millora la	Absolutament.	Clarament millora la competència comunicativa. Per això intentem

	competència comunicativa dels alumnes? Podria posar un exemple concret de com ho ha vist reflectit?	Per posar-te un exemple, els alumnes són molt conscients que hi ha un receptor darrere, per tant entenen perfectament que han de redactar i locutar de manera que el missatge que transmeten sigui clar i atractiu i així ho fan.	que tots els alumnes al llarg del curs hagin passat pel rol de locutor. Tot i que, el caràcter personal és molt difícil de canviar-lo. Amb això vull dir que, per exemple, un alumne que té vergonya o pànic a l'expressió oral i que l'escoltin, costa molt fer-lo millorar, ja que la seva voluntat per participar no és la més adequada. Però estariem parlant d'altres problemes segurament (...). Però un altre cas que pot exemplificar això, seria el cas d'un alumne magrebí al qual li costa parlar correctament el català, ordenar les frases o utilitzar els verbs amb el temps verbal correcte. Amb el temps ha anat millorant molt en la seva expressió oral gràcies al projecte, també perquè els seus companys l'han ajudat. Llegir i assajar el text abans de les locucions també l'ha ajudat.
5	Segons la seva experiència, quin impacte té l'ús de la ràdio en l'aprenentatge de llengua dels alumnes? Creu que hi ha algun canvi en el seu rendiment envers l'ús de la llengua?	Jo esmentaria la posada en valor del llenguatge quotidià que ells utilitzen i adaptar-lo a un registre que sigui entenedor per tothom. A la segona pregunta no tinc una resposta clara, tot i que en la majoria dels casos hi ha una millora en l'ús de la llengua, sobretot en la seva producció oral. [...]. Això es demostra clarament en els resultats obtinguts en les rúbriques d'avaluació dels programes (...) els alumnes progressen després de les revisions i les emissions de programes anteriors.	Jo crec que té un impacte força positiu. En la meua opinió, justament pel que he dit, que ells s'hagin d'autocorregir frases que el professor destaca com a errors o escoltar-se de nou, provoca millores en l'aprenentatge de la llengua. [...]. També aconsegueixen aprendre a com construir una notícia, una entrevista i veuen que són capaços de posar en pràctica aquests aprenentatge, d'aquí aquest impacte positiu.
6	S'ha aprofitat l'ús de la ràdio per treballar amb altres matèries que no fossin de l'àmbit lingüístic? En cas afirmatiu, quines matèries i com s'ha fet?	Amb la (matèria) de Música, la relació és directa, ja que hi ha una secció que es diu "l'efecte de so". Amb Tecnologia també es vincularia tota la tasca d'edició de la web del programa i, sobretot, la feina de l'editor de so.	Sí. Amb la matèria de Tecnologia, des d'on han realitzat, en forma projecte, la creació de pàgines web per tal d'emmagatzemar i promoure tots els programes (de pòdcast) que s'han anat gravant. Així en aquesta matèria s'ha aprofitat per ensenyar els continguts en base a la creació de pàgines web, edició de vídeos...
7	Creu que l'ús del pòdcast resulta motivador per als alumnes en l'aprenentatge de llengua? En cas	Absolutament, perquè ells es veuen obligats a adaptar el llenguatge propi d'un adolescent a les diferents seccions d'un programa. No és el mateix el llenguatge de la secció musical que	Amb els companys docents que compartim el projecte creiem que sí que és motivador, però segurament s'hauria de preguntar a ells/es. Creiem que de manera indirecta s'estan formant en molts

	afirmatiu, en quin sentit creu que els motiva i quin impacte creu que té això en el seu aprenentatge?	el de l'entrevista, sobretot si és a gent adulta.	àmbits diferents, ja que ells poden tocar els continguts que ells volen, sempre sota supervisió del professor/a, i de forma correcta. A més, com ja hem dit de l'expressió oral i escrita, o la que fa referència a nivell digital pel que fa als rols de tècnics de so o els rols de producció.
8	Quins diria que són els punts forts i els punts febles d'aquest projecte?	Dels punts forts el treball hi ha el treball en equip: tothom ha de pensar, sinó la secció no s'acaba. També es potencien les habilitats de cada alumne en funció del rol que tenen, perquè hi ha rols que es canvien al llarg del curs. També seria un punt fort el fet que ells veuen un resultat material del seu esforç i, a més, (tenen) l'experiència de poder gravar en un estudi real de la ràdio local. D'entre els punts febles hi hauria el rendiment dels grups, que podria ser millor, però es prioritza el treball en grup heterogeni per sobre de l'excel·lència. Un altre seria que els temes els trien ells i, de vegades, són massa reiteratius.	Entre els punts forts cal dir que Ràdio (Nom de la Ràdio local) i en (Nom encarregat ràdio local) concretament ho fan especial i fàcil. (...) Pel que fa als alumnes: motiva a l'alumnat, innova l'aprenentatge de les diferents competències i es poden aprendre les competències de diferents àmbits de forma directa i indirecta. (...) També es crea teixit entre el centre i els pobles veïns donant visibilitat a allò que es fa al centre. La part negativa seria la poca formació que ha rebut el professorat i que el projecte moltes vegades depèn de l'entusiasme que els alumnes hi posen.
9	Per últim, voldria afegir alguna informació que consideri rellevant?	No pas.	Sí. M'agradaria dir que aquest projecte es va iniciar l'any passat i sense cap tipus de formació per part del professorat en aquest àmbit, ha estat tot molt autodidacta. Aquest any l'hem millorat i, tot i així, amb l'equip impulsor veiem millores a realitzar per l'any vinent. Així que vull deixar clar que és un projecte que, tot i que considerem que funciona, encara va sent modificat.